

Αρχίζει στο Φανάρι η τελετή παρασκευής και έψησης του Αγίου Μύρου

/ [Επικαιρότητα](#)

Η Α.Θ.Π ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος είναι ο πρώτος Οικουμενικός, ο οποίος αναμένεται να τελέσει για τέταρτη φορά την τελετή παρασκευής και καθαγιασμού του Μύρου, η οποία επαναλαμβάνεται κάθε δέκα χρόνια στο Φανάρι. Οι προηγούμενες φορές ήταν το 1992, το 2002 και το 2012.

• Της Δέσποινας Σωτηρίου

Η τελετή για την παρασκευή του Αγίου Μύρου πραγματοποιείται στον χώρο του Πατριαρχικού Ναού του Αγίου Γεωργίου, από την Κυριακή των Βαΐων και διαρκεί έως και τη Μεγάλη Πέμπτη.

Σε εγκύκλιο που εκδόθηκε τον περασμένο μήνα, ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος ανακοίνωσε: “Με το θέλημα του Θεού, κατά την προσεχή Αγία και Μεγάλη Εβδομάδα, θα τελέσουμε την ακολουθία του Αγιασμού του Αγίου Χρίσματος στο σεπτό μας Κέντρο”.

Έτσι σήμερα, μετά τη δοξολογία, ο Παναγιώτατος αναθέτει με μία ειδική ευχή την ευθύνη της παρασκευής σε δυο επιτροπές. Η μία είναι η εκκλησιαστική, η οποία αποτελείται από ιερείς και η άλλη αποτελείται από επιστήμονες του χώρου της φαρμακευτικής και της χημείας, τους λεγόμενους μυρεψούς. Επικεφαλής της τελευταίας είναι ο Άρχων Μυρεψός, ο οποίος λαμβάνει από τον Οικουμενικός Πατριάρχη το μεταξωτό «λέντιον».

Η παρασκευή και «έψηση» του Μύρου τελείται σε «ιερό κουβούκλιο» ειδικό για τον σκοπό αυτό, που βρίσκεται έξω (βορειοδυτικά) από τον πατριαρχικό ναό και εντός του περιβόλου του Πατριαρχείου. Μέσα σε αυτό υπάρχει μεγάλη εικόνα του Ιησού Χριστού και το λεγόμενο «ιερόν ερμάριον».

Εκεί οι μυρεψοί φυλάσσουν πενήντα επτά συστατικά (αρωματικά φυτά, αιθέρια έλαια, κ.τ.λ.), στις απαιτούμενες ποσότητες και αναλογίες, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για να παρασκευαστεί το Μύρο.

Τα υλικά

Ο αριθμός των πενήντα επτά υλικών καθορίστηκε επί πατριαρχίας του μακαριστού Πατριάρχη Αθηναγόρα (1948-1972), ενώ έως τότε δεν ήταν σταθερός. Αναφέρεται ότι η πρώτη γραπτή συνταγή περιελάμβανε μόνο δεκατρία υλικά. Τα κυριότερα από αυτά είναι: Μαστίχα Χίου, αγγελική, αριστολοχία, άσσαρο, βαλσαμέλαιο, βατάνι άκαιρο, δρόγες, ελαιόλαδο, ελένιο, εχινάνθη, ζινγκίβερη, ζουτομπά, ίριδα, καγχρεά, κανέλα, καρποβάλσαμο, καρυοφύλλι, κάσσια μαύρη, κελτικό, κιννάμωμο, κόρο, κρασί, κύπερι, λάβδανο, μάκαρι, ματλαία ελαίου, μητζόκοκκα μύρα, μυροβάλανο, νάρδος, ξυλοβάλσαμο, πέτιτο, πιπέρι μαύρο, ροδέλαιο, σάψιχο, σμύρνα, στάχο, στύρακας, τερεβινθίνη, τζιτζίβερι, φύλλα ινδικού.

Ένα από τα κυριότερα συστατικά του είναι ο μόσχος, μια φυσική αρωματική ουσία που εξάγεται από τον αδένα ενός είδους ελαφιού και είναι ένα από τα ακριβότερα συστατικά της αρωματοποιίας.

Μάλιστα η Χίος ήδη απέστειλε μαστίχα για την παρασκευή του Μύρου, το οποίο ονομάζεται επίσης «έλαιον αγαλλιάσεως », «έλαιον χρίσεως», «χρίσμα ευχαριστίας» και «χρίσμα επουράνιον».

Η χρήση του Αγίου Μύρου

Το Άγιο Μύρο χρησιμοποιείται στο μυστήριο του Χρίσματος, το οποίο τελείται αμέσως μετά το Βάπτισμα, επίσης, στα εγκαίνια ιερών ναών, κατά τον καθαγιασμό της Αγίας Τράπεζας, στην καθιέρωση ιερών αντικειμένων, στην ανακομιδή ιερών λειψάνων κ.τ.λ.

Η Εκκλησία προχώρησε στην παρασκευή του Αγίου Μύρου από το 2ο μ.Χ. αιώνα, προκειμένου να μπορεί να τελείται το Μυστήριο του Χρίσματος και στις πιο απόμακρες περιοχές, όπου δεν μπορούσαν να φθάσουν οι Άγιοι Απόστολοι, γιατί κατά την εποχή εκείνη εξαπλωνόταν ο Χριστιανισμός σε κάθε κατεύθυνση.

Έως και τον 8ο αιώνα, το δικαίωμα της παρασκευής του Αγίου Μύρου το κατείχαν όλοι οι Επίσκοποι. Συν τω χρόνω, όμως, περιορίστηκε στους Προκαθημένους και κατόπιν στον Οικουμενικό Πατριάρχη, ούτως ώστε να φαίνεται στο πρόσωπό του η ενότητα της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Η παρασκευή του Αγίου Μύρου θεμελιώνεται και αγιογραφικά στο Βιβλίο της Εξόδου (30, 18-38), όπου διαβάζουμε ότι ο Κύριος έδωσε την εξής εντολή στον Προφήτη Μωυσή: «...λάβε ήδύσματα, τὸ ἄνθος σμύρνης ἐκλεκτῆς πεντακοσίους σίκλους καὶ κινναμώμου εὐώδους τὸ ἥμισυ τούτου διακοσίους πενήκοντα καὶ καλάμου εὐώδους διακοσίους πενήκοντα καὶ ἴρεως πεντακοσίους σίκλους τοῦ ἁγίου καὶ ἔλαιον ἐξ ἐλαιῶν εἶν καὶ ποιήσεις αὐτὸ ἔλαιον χρίσμα ἅγιον, μύρον

μυρεψικόν τέχνη μυρεψοῦ· ἔλαιον χρῖσμα ἅγιον ἔσται. Καὶ χρίσεις ἐξ αὐτοῦ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς καὶ τὴν λυχνίαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ πάντα αὐτοῦ τὰ σκεύη καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς καὶ τὸν λουτῆρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ καὶ ἀγιάσεις αὐτά, καὶ ἔσται ἅγια τῶν ἁγίων· πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῶν ἀγιασθήσεται. Καὶ Ἁαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ χρίσεις καὶ ἀγιάσεις αὐτοὺς ἱερατεύειν μοι...».

Ο Καθαγιασμός Αγίου Μύρου υπό του Οικ. Πατριάρχου Δημητρίου Α΄ - (1973)

Η διαδικασία της έψησης

Η έψηση του Μύρου αρχίζει το πρωί της Μεγάλης Δευτέρας, μετά τη θεία Λειτουργία των Προηγιασμένων Δώρων, με τελετή μικρού αγιασμού στο προαύλιο το ναού, όπου τοποθετείται η θεομητορική εικόνα, η επιλεγόμενη «Ελπίς των Απηλπισμένων».

Κατά τη διάρκεια της τελετής ο Πατριάρχης ραίνει με αγιασμό τους επτά λέβητες, τα σκεύη και τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν για την παρασκευή του Αγίου Μύρου και ανάβει με τα δικηροτρύκηρα την καύσιμη ύλη, που υπάρχει κάτω από τους λέβητες. Η ύλη αυτή, συνήθως, αποτελείται από διάφορα φθαρμένα ξύλινα ιερά αντικείμενα, όπως αναλόγια, εικόνες κ.τ.λ..

Ενώ, λοιπόν, γίνεται η έψηση του Μύρου, η τελετή συνεχίζεται με ανάγνωση του

«Τετραυάγγελου». Η διαδικασία αυτή διαρκεί έως και το απόγευμα της Μεγάλης Τετάρτης.

Τη Μεγάλη Τρίτη, μετά τη θεία Λειτουργία των Προηγιασμένων Δώρων, μπροστά από την εικόνα της Θεομήτορος, που βρίσκεται τοποθετημένη στο προαύλιο του ναού, ο Πατριάρχης ψάλλει το Μικρό Παρακλητικό Κανόνα και έπειτα εισέρχεται στο ιερό κουβούκλιο, όπου αναγινώσκει ειδική ευχή και βάζει μέσα στους λέβητες οίνο και ροδοπέταλα.

Τη Μεγάλη Τετάρτη κατά παρόμοιο τρόπο, μετά τη θεία Λειτουργία των Προηγιασμένων Δώρων, αναπέμπονται ύμνοι έμπροσθεν της εικόνας «Ελπίς των Αηληπισμένων», διαβάζεται ευχή και ακολούθως, εντός του κουβουκλίου, συνεχίζεται η ανάγνωση του «Τετραυάγγελου».

Το Μύρο θα συνεχίσει να παρασκευάζεται έως το απόγευμα μέχρι να γίνει διαυγές. Κατόπιν, το παρασκεύασμα μεταγγίζεται σε δώδεκα μεγάλους ασημένιους αμφορείς, καθώς και σε άλλες μικρές μυροθήκες, που μεταφέρονται στο πατριαρχικό παρεκκλήσι του Αποστόλου Ανδρέα.

Το πρωί της Μεγάλης Πέμπτης, μετά την ακολουθία του Όρθρου, που γίνεται στο παρεκκλήσι του Αποστόλου Ανδρέα, ο Πατριάρχης δίδει στον πρώτο τη τάξει Επίσκοπο ένα αλαβάστρινο δοχείο, το οποίο περιέχει από το φυλασσόμενο Άγιο Μύρο, ενώ στους Επισκόπους, εκπροσώπους των Ορθοδόξων Εκκλησιών, δίδει, κατά τα πρεσβεία τιμής των Εκκλησιών, ασημένια μυροθήκη που περιέχει το παρασκευασμένο και προς καθαγιασμό Μύρο .

Κατόπιν γίνεται είσοδος, εν πομπή, στον Πατριαρχικό Ναό. Είκοσι τέσσερις ιερείς μεταφέρουν τους δώδεκα αμφορείς με το Μύρο και τους τοποθετούν εκατέρωθεν της Ωραίας Πύλης. Η μυροθήκη, που περιέχει το παλαιό Άγιο Μύρο, εναποτίθεται επάνω στην Αγία Τράπεζα. Ο καθαγιασμός του Μύρου γίνεται στη συνέχεια, κατά τη θεία Λειτουργία της Μεγάλης Πέμπτης. Συγκεκριμένα, όταν ο Πατριάρχης εκφωνήσει: «Και έστε τα ελέη του μεγάλου Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού», αρχίζει ο καθαγιασμός του Μύρου, ενώ κατά τη διάρκειά του, ψάλλονται ύμνοι από την εορτή της Πεντηκοστής, με μεγαλοπρέπεια και μέσα σε κατανυκτική ατμόσφαιρα. Ο καθαγιασμός ολοκληρώνεται με γονυκλισία, οπότε ο Πατριάρχης, συμπροσευχομένων των συλλειτουργών και του λαού, επικαλείται τη θεία Χάρη ώστε αυτή να καταστήσει το Μύρον Άγιο.

Όταν τελειώσει η θεία Λειτουργία, τα δοχεία που περιέχουν το Άγιο Μύρο μεταφέρονται, πάλι εν πομπή, στο Μυροφυλάκιο του Πατριαρχείου, στον Πύργο του Πατριαρχείου.

Αργότερα, το Άγιο Μύρο διανέμεται στους εκπροσώπους των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών. Κατόπιν, με ευθύνη του Προκαθημένου διαμοιράζεται στις Μητροπόλεις της τοπικής Αυτοκέφαλής Εκκλησίας και στη συνέχεια παραλαμβάνουν και όλοι οι ιερείς για τις ανάγκες της ενορίας τους.

Κατόπιν, με ευθύνη του Προκαθημένου διαμοιράζεται στις Μητροπόλεις της τοπικής Αυτοκέφαλής Εκκλησίας και στη συνέχεια παραλαμβάνουν και όλοι οι ιερείς για τις ανάγκες της ενορίας τους.

Το Άγιο Μύρο παρασκευάστηκε:

Το 1208 επί Πατριαρχίας Μιχαήλ Δ΄ (στη Νίκαια)

Το 1705 επί Πατριαρχίας Γαβριήλ Γ΄

Το 1759 επί Πατριαρχίας Σεραφείμ Β΄

Το 1833 επί Πατριαρχίας Κωνσταντίου Α΄

Το 1856 επί Πατριαρχίας Κύριλλου Ζ΄

Το 1865 επί Πατριαρχίας Σωφρονίου Γ΄

Το 1879 επί Πατριαρχίας Ιωακείμ του Γ΄

Το 1890 επί Πατριαρχίας Διονυσίου Ε΄

Το 1903 επί Πατριαρχίας Ιωακείμ του Γ΄

Το 1912 επί Πατριαρχίας Ιωακείμ του Γ΄

Το 1928 επί Πατριαρχίας Βασιλείου του Γ΄

Το 1939 επί Πατριαρχίας Βενιαμίν

Το 1951 επί Πατριαρχίας Αθηναγόρα

Το 1960 επί Πατριαρχίας Αθηναγόρα

Το 1973 επί Πατριαρχίας Δημητρίου

Το 1983 επί Πατριαρχίας Δημητρίου

Το 1992 επί Πατριαρχίας Βαρθολομαίου

Το 2002 επί Πατριαρχίας Βαρθολομαίου

Το 2012 επί Πατριαρχίας Βαρθολομαίου

Οι αργυροί αμφορείς όπισθεν της Αγίας Τραπέζης εις τον πάνσεπτον Πατριαρχικόν Ναόν του Αγίου Γεωργίου. (1992)

Φωτογραφίες από το βιβλίο του Μητροπολίτου Προικοννήσου κ. Ιωσήφ, Γιορτές στη Βασιλεύουσα, Εκδόσεις «Αρχονταρίκι», Αθήνα 2012 και από ΑΠΕ/ΜΠΕ